

Finansdepartementet

Skatte- och tullavdelningen

Skattelättnader för förmån av hushållstjänster

Maj 2007

1	Sammanfattning.....	3
2	Författningsförslag	4
2.1	Förslag till lag om ändring i lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete	4
2.2	Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	7
2.3	Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	8
2.4	Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter..	9
3	Ärendet	10
4	Bakgrund	10
4.1	Regeringens proposition om skattelättnader för hushållstjänster, m.m. (prop. 2006/07:94)	10
4.2	Skattemässiga effekter av regeringens proposition 2006/07:94	10
4.3	Ekonomiska aspekter på beskattningen av hushållstjänster.....	12
4.4	Lättnader för hushållsförmåner i andra länder	12
5	Övervägande och förslag.....	13
5.1	Skattereduktion för skattepliktig förmån av hushållstjänster.....	13
5.1.1	Förslag	13
5.1.2	Alternativa lösningar.....	14
5.2	Villkor för skattereduktion.....	15
5.3	Underlag för skattereduktion och reduktionens storlek....	16
5.4	Skatteavdrag.....	16
5.5	Kontrolluppgifter	19
5.6	Begäran i självdeklaration.....	21
5.7	Särskilda avgifter	22
6	Konsekvensanalyser	23
6.1	Offentligfinansiella effekter.....	23
6.2	Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolarna....	23
6.3	Effekter för företag och enskilda m.m.	24
6.4	Fördelningsanalys	25
6.5	Jämställdhetsanalys.....	25
7	Författningskommentarer	26
7.1	Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete	26
7.2	Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483).....	27
7.3	Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter.....	27
7.4	Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontroll- uppgifter	28

1 Sammanfattning

I propositionen om skattelättnader för hushållstjänster m.m. (prop. 2006/07:94) föreslås att en skattereduktion skall införas för fysiska personer som har haft utgifter för hushållsarbete. Dessa regler föreslås träda i kraft den 1 juli 2007.

I denna promemoria föreslås att en skattereduktion även skall införas för fysiska personer som har haft skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster. Enligt promemorians förslag skall hushållstjänsterna ha utförts av någon som har F-skattsedel. Detta gäller även när arbetsgivaren själv eller med anställd personal utför hushållsarbete hos arbetstagaren. För skattereduktion krävs att hushållsarbetet utförs av annan person än den som begär reduktionen eller närstående till denne. Underlaget för skattereduktion utgörs av den skattepliktiga förmånen av hushållstjänsten som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret. I underlaget får dock inte inräknas värdet för förmån av material, utrustning och resor. Vid beräkningen av skatteavdrag skall arbetsgivaren inte beakta förmån av hushållsarbete. På detta sätt kommer till viss del hänsyn att tas till skattereduktionen vid beräkningen av skatteavdraget utan att arbetstagaren behöver ansöka om ändrad beräkning av skatteavdrag hos Skatteverket. Arbetsgivaren är skyldig att på kontrolluppgift redovisa underlaget för skattereduktion för förmån av hushållstjänster. Detta underlag kommer att förtryckas på den självdeklaration som skickas till den skattskyldige. Begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster skall göras i den självdeklaration som lämnas. Detta innebär att begäran i de flesta fall skall lämnas senast den 2 maj året efter det år då hushållstjänsten tillhandahållits. Skatte-tillägg kan aktualiseras när oriktig uppgift lämnas i självdeklarationen. I övrigt skall samma tillämpningsområde, definitioner, beloppsgränser m.m. som redovisas i proposition 2006/07:94 gälla.

Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas på hushållstjänster som kommit den sökande till del efter den 31 december 2007.

2 Författningsförslag

2.1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

dels att rubriken närmast före 15 § skall utgå,

dels att rubriken till lagen, 1, 5, 8 och 17 §§ samt rubriken närmast före 8 § skall ha följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas två nya paragrafer, 6 a och 13 a §§, samt närmast före 13 a § en ny rubrik av följande lydelse,

dels att det i lagen skall införas en ny rubrik närmast före 14 § som skall lyda ”Förfarandet”.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Lag om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

Lag om skattereduktion för hushållsarbete

1 §

Skattereduktion enligt denna lag tillgodoräknas fysiska personer som

- varit obegränsat skattskyldiga under beskattningsåret,
- vid beskattningsårets utgång är minst 18 år, och
- har haft utgifter för hushållsarbete.

– har haft utgifter för hushållsarbete *eller fått skattepliktig förmån av hushållsarbete som skall hänföras till inkomstslaget tjänst.*

Sådan skattereduktion tillgodoräknas också begränsat skattskyldiga enligt 3 kap. 18 § första stycket 1 eller 2 inkomstskattelagen (1999:1229), om deras överskott av förvärvsinkomster i Sverige och i andra länder, uteslutande eller så gott som uteslutande, utgörs av överskott av förvärvsinkomster i Sverige.

Skattereduktion tillgodoräknas även dödsbo för hushållsarbete som har utförts före dödsfallet.

5 §

Skattereduktion tillgodoräknas bara om följande förutsättningar är uppfyllda.

1. Det utförda hushållsarbetet skall vara hänförligt till *sökandens* eller dennes förälders hushåll. Föräldern skall dock vara bosatt i Sverige.

1. Det utförda hushållsarbetet skall vara hänförligt till *den som söker eller begär skattereduktion* eller dennes förälders hushåll. Föräldern skall dock vara bosatt i Sverige.

2. Den som utför hushållsarbetet skall, när avtalet om arbetet träffas eller när ersättningen betalas ut, inneha F-skattsedel eller, i fråga om ett utländskt företag, intyg eller annan handling som visar att företaget

genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

3. Arbetet får inte utföras av en närstående eller av ett företag i vilket *sökanden* eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

3. Arbetet får inte utföras av
a) *den som söker eller begär skattereduktion,*

b) en närstående eller av ett företag i vilket *den som söker eller begär skattereduktion* eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande.

6 a §

I underlaget för skattereduktion medräknas även värdet av sådan förmån av hushållsarbete som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret om förutsättningarna i 5 § är uppfyllda. I underlaget räknas inte förmån av material, utrustning och resor med.

Ansökan och beslut

En ansökan om skattereduktion skall göras skriftligen hos Skatteverket.

Ansökan

8 §

En ansökan om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete skall göras skriftligen hos Skatteverket.

Begäran i självdeklaration

13 a §

En begäran om skattereduktion för förmån av hushållsarbete skall göras i självdeklarationen vid taxeringen för det beskattningsår då hushållsarbetet har tillhandahållits. Skattereduktionen tillgodoräknas vid debitering av slutlig skatt på grund av taxeringen för det beskattningsår då arbetet har tillhandahållits.

17 §

Det belopp som tillgodoräknas sökanden enligt 7 § skall anges i hela krontal.

Det belopp som enligt 7 § tillgodoräknas *den som söker eller begär* skattereduktion skall anges i hela krontal.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008. De nya bestämmelserna tillämpas på skattepliktig förmån av hushållsarbete som kommit den sökande till del efter den 31 december 2007.

2.2 Förslag till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

Härigenom föreskrivs att det i skattebetalningslagen (1997:483) skall införas en ny paragraf, 8 kap. 25 §, samt närmast före 8 kap. 25 § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 kap.

Förmån av hushållsarbete

25 §¹

Vid beräkningen av skatteavdrag skall hänsyn inte tas till sådan förmån av hushållsarbete som avses i 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete. Detta gäller dock endast förmån upp till ett värde av 100 000 kronor per inkomstår.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången för skattepliktig förmån av hushållsarbete som kommit den skattskyldige till del efter den 31 december 2007.

¹ Tidigare 8 kap. 25 § upphävd genom 2002:314.

2.3 Förslag till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall införas två nya paragrafer, 3 kap. 26 § och 11 kap. 9 §, samt närmast före 3 kap. 26 § och 11 kap. 9 § nya rubriker av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

3 kap.

Skattereduktion för förmån av hushållsarbete

26 §

Den som begär skattereduktion för förmån av hushållsarbete enligt lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete skall lämna uppgift om underlaget för skattereduktionen.

11 kap.

Skattereduktion för förmån av hushållsarbete

9 §¹

Kontrolluppgift skall lämnas om underlag för skattereduktion avseende sådan förmån som avses i 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete.

Kontrolluppgift skall lämnas för fysiska personer och dödsbon av den som utgett förmånen.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

¹ Tidigare 11 kap. 9 § upphävd genom 2006:1349.

2.4 Förslag till förordning om ändring i förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

Härigenom föreskrivs att 3 kap. 2 § förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagna lydelse

3 kap.

2 §¹

Skatteverket skall på den blankett för den allmänna självdeklarationen som sänds till den skattskyldige förtrycka följande uppgifter, grundade på innehållet i inkomna kontrolluppgifter och övriga av verket kända uppgifter:

1. sådana identifikationsuppgifter som anges i 2 kap. 1 §,
 2. uppgifter som behövs för att bestämma om den skattskyldige skall sambeskattas eller inte,
 3. intäkter i inkomstslaget tjänst samt intäkter och kostnader i inkomstslaget kapital,
 4. avdrag för avgift för pensionsförsäkring och för inbetalning på pensionssparkonto,
 5. uppgifter som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt, *samt*
 6. skattepliktiga tillgångar och avdragsgilla skulder enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt om beskattningsbar förmögenhet kan antas uppkomma.
5. uppgifter som behövs för beräkning av fastighetsskatt enligt lagen (1984:1052) om statlig fastighetsskatt,
 6. skattepliktiga tillgångar och avdragsgilla skulder enligt lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt om beskattningsbar förmögenhet kan antas uppkomma, *samt*
 7. uppgift om underlag för skattereduktion avseende sådan förmån som avses i 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 2008 och tillämpas första gången vid 2009 års taxering.

¹ Senaste lydelse 2003:1034.

3 Ärendet

Av proposition 2006/07:94 om skattelättnader för hushållstjänster, m.m. framgår att skattereduktion skall tillgodoräknas i de fall en fysisk person har haft utgifter för hushållsarbete. Däremot omfattar propositionen inte något förslag om att ge skattelättnader i de fall hushållstjänsterna utgår i form av löneförmån. I propositionen (s. 36 och 57) aviserade dock regeringen att den avsåg att skyndsamt utreda möjligheten att ge skattelättnader även i de fall hushållstjänsterna utgår i form av löneförmån.

I denna promemoria lämnas förslag till skattelättnader för hushållstjänster i de fall skattepliktigt förmån av hushållsarbete tillhandahålls.

4 Bakgrund

4.1 Regeringens proposition om skattelättnader för hushållstjänster, m.m. (prop. 2006/07:94)

I regeringens proposition om skattelättnader för hushållstjänster, m.m. (prop. 2006/07:94) föreslås att en skattereduktion införs för fysiska personers utgifter för hushållsarbete. Hushållsarbetet skall i huvudsak vara utfört i eller nära anslutning till den sökandes eller dennes förälders bostad. Skattereduktionen innebär att den som har haft utgifter för hushållsarbete kan få en skattereduktion med 50 procent av utgifterna för sådana arbeten. Underlaget för skattereduktion måste uppgå till minst 1 000 kronor. Den sammanlagda skattereduktionen får inte överstiga 50 000 kronor per person och år. Hushållsarbetet skall ha utförts av någon som har F-skattsedel. Ansökan om skattereduktion skall vara skriftlig och lämnas in till Skatteverket, som beslutar om skattereduktionen. Reglerna föreslås träda i kraft den 1 juli 2007 och tillämpas på utgifter för arbeten som utförts och betalats efter den 30 juni 2007.

4.2 Skattemässiga effekter av regeringens proposition 2006/07:94

Det förslag som har lämnats av regeringen vad gäller skattelättnader för hushållstjänster innebär att skattereduktion endast ges när en fysisk person själv har haft utgifter för hushållsarbete. Däremot ges vare sig arbetstagaren eller arbetsgivaren någon skattesubvention i de fall hushållstjänster tillhandahålls som en löneförmån. Regeringens lagförslag medför i praktiken att det blir förmånligare för en arbetstagare att få högre lön och privat köpa hushållstjänster i stället för att få löneförmån i form av fria hushållstjänster. Detta kan illustreras genom följande två exempel som bygger på att arbetstagaren har en marginals katt med 53 procent (genomsnittlig marginals katt vid årslön 328 001 kronor – 489 000 kronor):

Exempel 1: Extralön 10 000 kronor och privat inköp av hushållstjänst

Extralön	Skatt, 53 %	Nettolön	Privat inköp av hushållstj.	Skattereduktion, 50 %	Nettokostnad
10 000	5 300	4 700	10 000	5 000	300

I exempel 1 blir den arbetstagarens nettokostnad för hushållstjänsten 300 kronor (10 000– 5 300–10 000+5 000).

Exempel 2: Skattepliktig förmån av fri hushållstjänst

Förmån av hushållstjänst	Skatt, 53 %	Skattereduktion	Nettokostnad
10 000	5 300	0	5 300

I exempel 2 blir arbetstagarens nettokostnad för utförd hushållstjänst 5 300 kronor, vilket motsvarar skatten på förmånen.

Ovanstående två exempel visar att arbetstagarens kostnader för hushållstjänsten blir 5 000 kronor (5 300–300) högre om arbetstagaren får förmån i form av fri hushållstjänst i stället för att få högre lön och själv köpa hushållstjänster för samma värde. Detta beror på att skattereduktion, enligt proposition 2006/07:94, endast skall tillgodoföras när den sökande har haft utgifter för hushållsarbete.

Oavsett om arbetstagarens marginalsatt i ovanstående exempel skulle ha varit högre eller lägre än 53 procent, så skulle ändå arbetstagarens kostnad ha blivit 5 000 kronor lägre om vederbörande fått ytterligare lön med 10 000 kronor och själv betalat hushållstjänsten i jämförelse med att få förmån av fri hushållstjänst till ett värde av 10 000 kronor. Orsaken till detta är att skattereduktionen alltid är 50 procent av utgifterna för hushållsarbete.

Arbetsgivarens kostnad i ovanstående två exempel uppgår till samma belopp, 13 242 kronor, vilket beräknas på följande sätt:

10 000 kronor	Lön eller inköp av hushållstjänst (inklusive mervärdesskatt)
<u>3 242 kronor</u>	Arbetsgivaravgift, 32,42 % av 10 000 kronor
13 242 kronor	

När arbetsgivaren för de anställdas räkning köper hushållstjänster debiteras mervärdesskatt. Arbetsgivarens ingående skatt som belöper på anskaffning av sådana hushållstjänster är inte avdragsgill vid redovisningen av mervärdesskatt, eftersom det inte är fråga om förvärv i verksamheten utan för privat bruk hos den anställde. Däremot är hela kostnaden för hushållstjänsten (inklusive mervärdesskatt) avdragsgill som en lönekostnad vid inkomsttaxeringen.

Statens utgifter kommer att öka med belopp motsvarande arbetstagarens skattereduktion i de fall arbetstagaren erhåller lön och privat själv köper hushållstjänsten (exempel 1). Om arbetstagaren av sin arbetsgivare får förmån i form av fria hushållstjänster medför detta ingen utgift för staten, eftersom ingen skattereduktion skall medges.

4.3 Ekonomiska aspekter på beskattningen av hushållstjänster

Om ingen skattereduktion ges för fysiska personer som har haft skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster, finns det starka ekonomiska incitament för arbetstagarna att välja kontant ersättning i stället för löneförmån. Därmed kommer hushållstjänster som löneförmån till stor del försvinna och ersättas med privata inköp. Om skattereduktionen även införs för löneförmån, kommer valet mellan kontant lön och löneförmån vara neutralt. Den totala efterfrågan på hushållstjänster på marknaden kan förväntas öka något om skattereduktion även införs för förmån av hushållsarbete.

4.4 Lättnader för hushållsförmåner i andra länder

Det finns åtminstone ett land, Frankrike, som ger vissa skatte-subventioner när arbetstagarna får förmån av hushållstjänster från arbetsgivaren.

I Frankrike finns sedan den 1 februari 2006 ett system med s.k. tjänstcheck (chèque emploi-service universel, Cesu). Med hjälp av tjänstchecken kan privata hushåll förmånligt och enkelt betala för hushållstjänster. Inom ramen för detta system finns även möjlighet för arbetsgivare att bekosta tjänster för anställda. När arbetsgivaren tillhandahåller förmånen kallas checkarna för Cesu préfinancé (förutbetalad check). Detta system innebär att arbetsgivaren väljer att antingen anlita ett tjänsteföretag som utför tjänster åt arbetstagarna eller låta arbetstagaren beställa tjänsten på egen hand. De två olika systemen innebär följande:

1) Arbetsgivaren anlitar ett tjänsteföretag som utför tjänster åt arbetstagarna

De skattemässiga fördelarna för arbetsgivaren är att förmånen/checken är helt befriad från sociala avgifter och ses som en löneförmån (upp till 1 830 euro årligen per anställd). Dessutom är kostnaden för tjänsten till 25 procent avdragsgill för arbetsgivaren (maximibelopp 500 000 euro per år).

2) Arbetstagaren får beställa tjänsten på egen hand

Om arbetstagen väljer en tjänsteutförare som inte är kopplad till ett tjänsteföretag (dvs. en privatperson) är arbetstagaren ansvarig för att betala sociala avgifter, vilka är reducerade till 50 procent. Kostnaden för tjänsten är dock till 25 procent avdragsgill för arbetsgivaren som gett checken som löneförmån.

Väljer arbetstagaren i stället att anlita ett tjänsteföretag ses tjänsteföretaget som arbetsgivare till den som utför tjänsten och är därmed ansvarigt för den sociala avgiften. Kostnaden för tjänsten är dock avdragsgill för den arbetsgivare som gett checken som löneförmån. Arbetstagaren måste betala 5,5 procent mervärdesskatt för de fakturerade tjänsterna (vanligtvis är mervärdesskatten 19,6 procent för tjänster).

5 Övervägande och förslag

5.1 Skattereduktion för skattepliktig förmån av hushållstjänster

5.1.1 Förslag

Promemorians förslag: En skattereduktion införs även för fysiska personer som har haft skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster. Detta medför att lagens namn bör ändras till ”Lag om skattereduktion för hushållsarbete”.

Enligt proposition 2006/07:94 tillgodoräknas skattereduktion när en fysisk person har haft utgifter för hushållsarbete. Syftet med skattereduktionen är bl.a. att omvandla svart arbete till vitt arbete samt att möjliggöra för kvinnor och män att öka sin tid på arbetsmarknaden. Avsikten är även att fler korttidsutbildade skall komma in på arbetsmarknaden och att såväl kvinnor som män skall kunna kombinera familjeliv och arbetsliv på lika villkor. I propositionen föreslås dock ingen skattereduktion i de fall en fysisk person har förmån i form av skattepliktiga hushållstjänster. Regeringen har dock i propositionen (s. 36 och 57) angett att avsikten är att skyndsamt utreda möjligheten till att ge skattelättnad även i de fall tjänsterna utgår i form av löneförmån.

Det är angeläget att fysiska personer som tillgodogör sig hushållstjänster får samma skattelättnad när de erhåller tjänsten som löneförmån som när de haft en lika stor utgift för hushållsarbete. Det finns därför starka skäl för att införa skattelättnad även i de fall en fysisk person har skattepliktig förmån i form av fria eller delvis fria hushållstjänster.

Med skattepliktiga hushållstjänster avses sådana tjänster som, enligt bestämmelserna i 10 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229), skall beskattas under inkomstslaget tjänst. Förmånen kan därför ha tillhandahållits både i ett anställningsförhållande och i ett uppdragsförhållande¹.

Det bör inte vara någon skattemässig skillnad för arbetstagaren att få ytterligare lön med t.ex. 10 000 kronor och själv köpa hushållstjänster till ett värde av 10 000 kronor respektive att få en skattepliktig förmån av hushållstjänst till ett värde av 10 000 kronor. Denna effekt uppnås enklast och effektivast om skattereduktion även ges med 50 procent av det skattepliktiga värdet för förmån för hushållstjänster, vilket kan tydliggöras med följande exempel:

Exempel 3

Förmån av hushållstjänst	Skatt, 53 %	Skattereduktion	Nettokostnad
10 000	5 300	5 000	300

I exempel 3 blir arbetstagarens nettokostnad för hushållstjänsten 300 kronor (5 300–5 000), vilket är exakt samma nettokostnad som i

¹ I denna promemoria används begreppen i 1 kap. 6 § skattebetalningslagen (1997:483). Detta innebär att den som har tillhandahållit den skattepliktiga förmånen benämns arbetsgivare, medan den som har fått en skattepliktig förmån benämns arbetstagare.

exempel 1 (avsnitt 4.2). Denna likabehandling gäller oavsett vilken marginalsatt arbetstagaren har. Detta innebär att det blir en enkel, enhetlig och neutral beskattning oavsett om arbetstagaren väljer förmån i form av hushållstjänst eller högre lön och själv köper hushållstjänsten. Det blir också samma skatteeffekt om arbetstagaren avstår en viss lön för att i stället få en hushållsförmån som uppgår till samma värde som minskningen av bruttolönen.

Skattelättnad för förmån av hushållstjänster tillgodoräknas i form av skattereduktion. På grund härav föreslås att det bör vara samma tillämpningsområde, definitioner, beloppsgränser m.m. som i proposition 2006/07:94. Detta innebär bl.a. att skattereduktionen skall tillgodoräknas med 50 procent avseende värdet för förmån av hushållsarbete. Skattereduktionen får sammanlagt inte överstiga 50 000 kronor per person och år. Om det totala underlaget för skattereduktion understiger 1 000 kronor ges inte någon skattereduktion.

Med hänsyn till att utvidgning sker av reglerna för skattereduktion finns det skäl att även ändra lagens namn för att tydliggöra att skattereduktion även omfattar förmåner för hushållsarbete. Lagens namn bör då förändras till "Lag om skattereduktion för hushållsarbete".

5.1.2 Alternativa lösningar

I samband med denna utredning om skattelättnader i de fall hushållstjänster tillhandahålls i form av löneförmån har flera andra alternativ än det som föreslagits under avsnitt 5.1.1 noggrant analyserats. Ett förslag som har studerats är att arbetsgivare som tillhandahåller skattepliktig hushållsförmån skall ges skattereduktion med 50 procent av förmånsvärdet. En annan variant, utöver skattereduktion hos arbetsgivaren, kan vara att arbetstagaren inte skall beskattas för hela marknadsvärdet. En tredje variant är att arbetsgivaren inte skall betala arbetsgivaravgifter avseende den skattepliktiga hushållsförmånen och att arbetsgivaren skall ges en skattereduktion med t.ex. 25 procent av marknadsvärdet. Vidare skall arbetstagaren beskattas för en förmån som motsvarar 50 procent på marknadsvärdet. En fjärde variant är att skattepliktig förmån av fri hushållstjänst skall vara helt skattefri för arbetstagaren.

Ovanstående alternativa lösningar är i de flesta fall mindre gynnsamma för arbetstagaren än att direkt få skattereduktion med 50 procent av det skattepliktiga förmånsvärdet. Vidare riktas subventionen i stor utsträckning till arbetsgivarna och statens utgifter blir betydligt högre än alternativet med att skattereduktion tillgodoräknas arbetstagaren. I förslaget enligt avsnitt 5.1.1 riktas skattelättnaden direkt mot arbetstagaren och ger exakt samma effekt som om arbetstagaren själv har haft utgifter för hushållsarbetet, dvs. skattereduktion med 50 procent av förmånens värde. Övervägande skäl talar därför för att skattereduktion för förmån av hushållstjänster i dess helhet bör tillgodoräknas arbetstagaren och ges enligt den princip som redovisas under avsnitt 5.1.1.

5.2 Villkor för skattereduktion

Promemorians förslag: För skattereduktion krävs att hushållsarbetet utförs av annan person än den som söker eller begär reduktionen eller närstående till denne. Kravet på F-skattsedel gäller även när arbetsgivaren själv utför hushållsarbete hos arbetstagaren.

För att skattereduktion skall kunna ges i de fall det föreligger skattepliktig förmån av hushållsarbete, bör det krävas att arbetet utförs av någon annan person än den som ansöker om eller begär skattereduktion. I annat fall kan det finnas risk att annat arbete än hushållsarbete utförs eller att något arbete överhuvudtaget inte utförs. På grund härav skall skattereduktion inte ges i de fall arbetet har utförts av den som ansöker om eller begär reduktionen. Arbetet får inte heller utföras av ett företag i vilket den som söker eller begär skattereduktion eller närstående till denne, direkt eller indirekt, genom ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande. Detta sistnämnda krav gäller även i det fall skattereduktionen avser utgifter för hushållsarbete, vilket framgår av proposition 2006/07:94.

Av proposition 2006/07:94 framgår att kravet för att skattereduktion skall kunna ges är att den som utför hushållsarbete skall inneha F-skattsedel när avtalet om arbetet träffades eller när ersättningen betalades ut. För att upprätthålla samma princip även när det är frågan om skattepliktig förmån av hushållsarbete som utförs direkt av anställd personal eller av arbetsgivaren själv, krävs för skattereduktion att arbetsgivaren har F-skattsedel.

Om det är frågan om en utländsk arbetsgivare bör arbetsgivaren kunna uppvisa intyg eller annan handling som visar att denne genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

Kravet på F-skattsedel eller liknande intyg innebär att det kan uppkomma två olika situationer när arbetstagaren kan vara berättigad till skattereduktion.

Den ena situationen är att arbetsgivaren anlitar ett annat företag för att utföra hushållsarbetet hos arbetstagaren. I detta fall krävs för skattereduktion att det företag som utför hushållsarbetet innehar F-skattsedel eller, i fråga om ett utländskt företag, intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

Den andra situationen är när arbetsgivaren själv eller med anställd personal utför hushållsarbete hos den som är berättigad till skattereduktion. För att skattereduktion skall ges i detta fall krävs att arbetsgivaren har F-skattsedel. Om det är frågan om utländsk arbetsgivare krävs i stället för F-skattsedel intyg eller annan handling som visar att arbetsgivaren genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

Slutsatsen är att den som faktiskt utför hushållsarbetet måste inneha F-skattsedel eller liknande intyg för utländska företag, för att arbetstagaren skall kunna ges skattereduktion. Detta innebär att någon ändring av propositionens lagförslag, 5 § 2, inte behöver göras i denna del.

5.3 Underlag för skattereduktion och reduktionens storlek

Promemorians förslag: Underlaget för skattereduktion omfattar även skattepliktig förmån av hushållstjänster som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret. I underlaget räknas inte in förmån av material, utrustning och resor.

Enligt proposition 2006/07:94 skall underlaget för skattereduktion bestå av utgifter för hushållsarbete som har betalats under beskattningsåret. I detta underlag skall inte medräknas utgifter för material, utrustning och resor. Samma principer bör också gälla vid fastställande av underlag för skattereduktion för förmån av fria hushållstjänster. Detta innebär att underlag för skattereduktion endast bör utgöras av det skattepliktiga värdet för de hushållstjänster som tillhandahållits under beskattningsåret. På grund härav får värdet för förmån av material, utrustning och resor inte ligga till grund för beräkning av skattereduktion för hushållstjänster.

Enligt 10 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229) skall inkomster beskattas när de kan disponeras eller på något annat sätt kommer den skattskyldige till del. Förmån av fri hushållstjänst får anses ha kommit den skattskyldige till del när arbetet har utförts. Samma synsätt bör också tillämpas när det gäller att fastställa underlaget för skattereduktion. Detta innebär att underlaget för skattereduktion utgörs av de hushållstjänster som kommit den som begär reduktionen till del under beskattningsåret, dvs. sådant arbete som utförts under arbetstagarens beskattningsår.

Förmån av hushållstjänster bör även fortsättningsvis vara skattepliktig enligt de principer som gäller i dag. Detta innebär att det skattepliktiga värdet av förmånen tas upp till marknadsvärdet, dvs. det pris man normalt får betala på orten för tjänsten enligt 61 kap. 2 § inkomstskattelagen. Som skattepliktig förmån räknas förutom hushållstjänsten även värdet av material, utrustning och resor. Detta innebär att den skattepliktiga förmånen av hushållstjänsten (inklusive material m.m.) vid inkomsttaxeringen oftast kommer att vara högre än underlaget för skattereduktion, eftersom material, utrustning och resor inte får medräknas i underlaget för skattereduktion.

5.4 Skatteavdrag

Promemorians förslag: Skatteavdrag skall inte göras avseende förmån av sådant hushållsarbete som utgör underlag för skattereduktion. Detta gäller endast för den del av förmånen som inte överstiger 100 000 kronor per inkomstår.

Den som betalar ut ersättning för arbete till någon som inte har en F-skattsedel är som regel skyldig att göra skatteavdrag från ersättningen. Av 8 kap. 14 § skattebetalningslagen (1997:483) framgår att om en arbetstagare, förutom kontant ersättning även får andra förmåner, skall skatteavdraget beräknas efter förmånernas sammanlagda värde. Detta innebär att förmån av t.ex. hushållsarbete skall ligga till grund för

beräkningen av skatteavdragets storlek. Värdet skall beräknas enligt bestämmelserna i inkomstskattelagen (1999:1229).

I denna promemoria föreslås att arbetstagare, efter begäran i självdeklarationen, skall tillgodoräknas en skattereduktion i de fall han eller hon har fått en skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster (se avsnitt 5.1). Om reglerna för skattereduktion införs innebär detta att skattereduktionen kommer att ges med 50 procent av värdet av hushållstjänsten. För att denna skattereduktion skall kunna beaktas i samband med uttaget av preliminär skatt måste arbetstagaren, enligt nu gällande regler, ansöka om ändrad beräkning av skatteavdrag enligt 8 kap. 29 § skattebetalningslagen.

Det enklaste vore om arbetsgivaren kunde ta hänsyn till skattereduktionen vid beräkningen av skatteavdraget utan att arbetstagaren först måste ansöka om ändrad beräkning hos Skatteverket.

En möjlighet är att föreskriva att arbetsgivaren vid beräkningen av skatteavdraget inte skall räkna med värdet av förmån av hushållsarbete. Detta skulle ge ett korrekt resultat i de fall arbetstagaren har en marginalskatt på 50 procent, eftersom skatten då är lika stor som skattereduktionen. Däremot blir den preliminära skatten för hög om marginalskatten är mindre än 50 procent. Å andra sidan blir den preliminära skatten för låg om marginalskatten är högre än 50 procent, vilket framgår av följande exempel:

Exempel 4, enbart hushållstjänst - marginals katt 53 procent

Hushållsförmån: 10 000 kronor.

Skatteavdrag på förmånen: 5 300 kronor (53 % av 10 000 kronor).

Skattereduktion på hushållstjänsten: 5 000 kronor (50 % av 10 000 kronor).

Om värdet av hushållsförmånen inte räknas med vid beräkningen av skatteavdraget blir den preliminära skatten 300 kronor (5 300–5 000) för låg.

Om värdet av hushållsförmånen räknas med vid beräkningen av skatteavdraget blir den preliminära skatten 5 000 kronor för hög.

Vid en marginals katt på 58 procent kan den preliminära skatten, om förmånen inte räknas med vid beräkningen av skatteavdraget, som mest bli 8 000 kronor (58 % av 100 000 kronor – 50 % av 100 000 kronor) för låg. Om förmånen räknas med blir dock den preliminära skatten 50 000 kronor för hög. Att den preliminära skatten blir för låg kan dock enkelt rättas till av den skattskyldige genom en begäran om förhöjt skatteavdrag hos arbetsgivaren enligt bestämmelserna i 8 kap. 7 § skattebetalningslagen. En för hög preliminär skatt kan däremot rättas endast genom att den skattskyldige hos Skatteverket begär ändrad beräkning av skatteavdrag.

Om den anställde betalar för en skattepliktig hushållsförmån skall förmånsvärdet vid inkomsttaxeringen sättas ned med det belopp som betalats. För att den anställde skall anses ha betalat för en skattepliktig förmån krävs att betalningen skett med beskattade medel, antingen genom kontant betalning till arbetsgivaren eller genom att arbetsgivaren gör ett avdrag från den anställdes nettolön (nettolöneavdrag). Detta innebär att skatteavdrag skall beräknas efter förmånens skattepliktiga netto-

värde, dvs. betalningar eller nettolöneavdrag skall beaktas vid beräkningen av förmånsvärdet. Däremot skall skattereduktion för förmån av hushållstjänster beräknas på förmånsvärdet före betalning eller nettolöneavdrag har gjorts. Detta kan illustreras med följande exempel:

Exempel 5, nettolöneavdrag - marginalskatt 53 procent

Hushållsförmån: 10 000 kronor.

Nettolöneavdrag: 5 000 kronor.

Skatteavdrag på förmånen: 2 650 kronor, 53 % av 5 000 kronor (10 000 - 5 000).

Skattereduktion på hushållstjänsten: 5 000 kronor (50 % av 10 000 kronor).

Om värdet av hushållsförmånen inte räknas med vid beräkningen av skatteavdraget blir den preliminära skatten 2 350 kronor (2 650-5 000) för hög.

Om värdet av hushållsförmånen räknas med blir den preliminära skatten 5 000 kronor (2 650-2 650-5 000) för hög.

Ovanstående visar att den preliminära skatten i många fall inte kommer att motsvara den slutliga skatten. Om värdet av hushållsförmånen inte räknas med vid beräkningen av skatteavdraget blir den preliminära skatten för de som har en marginalskatt på mer än 50 procent, med undantag för de fall då arbetstagaren vidkänns nettolöneavdrag, att bli något för låg. Å andra sidan blir uttaget av preliminär skatt avsevärt för högt om värdet av hushållsförmånen räknas med vid beräkningen av skatteavdraget. Den preliminära skatten kommer att motsvara den slutliga skatten på ett betydligt bättre sätt om man generellt undantar värdet av hushållsförmånen vid beräkningen av skatteavdraget. Om arbetstagaren vill att värdet av hushållsförmånen skall påverka den preliminära skatten fullt ut kan arbetstagaren åstadkomma detta genom att begära ett förhöjt skatteavdrag.

För att minska arbetstagarens behov av att hos Skatteverket begära ändrad beräkning av skatteavdrag och därigenom få en så enkel hantering som möjligt förordas att förmån av hushållsarbete inte skall beaktas vid beräkningen av skatteavdrag. Detta gäller dock endast sådant hushållsarbete som utgör underlag för skattereduktion. Skattereduktion för hushållsarbete kan ges med maximalt 50 000 kronor, vilket motsvarar ett underlag av 100 000 kronor. På grund härav bör vid beräkning av skatteavdrag endast bortses från den del av förmånen som inte överstiger 100 000 kronor per inkomstår.

5.5 Kontrolluppgifter

Promemorians förslag: I de fall skattepliktig hushållsförmån har tillhandahållits och förutsättningarna för skattereduktion föreligger är arbetsgivaren skyldig att redovisa underlaget för skattereduktion på arbetstagarens kontrolluppgift. Underlaget utgörs av det skattepliktiga värdet av hushållsarbetet. I underlaget räknas inte utgifter för material, utrustning och resor med. Underlaget för skattereduktion förtrycks på den självdeklaration som sänds till den skattskyldige.

I proposition 2006/07:94 föreslås att ansökan om skattereduktion för utgifter för hushållsarbeten skall göras skriftligen hos Skatteverket. Ansökan skall innehålla uppgifter om bl.a. sökanden, det arbete som utförts och när betalning för arbetet skett. Till ansökan skall bifogas kopia av faktura eller motsvarande handling där det framgår vilket arbete som utförts.

Enligt förslag i denna promemoria bör skattereduktion även kunna ges i de fall hushållsförmån tillhandahålls i form av löneförmån. I denna situation har arbetstagaren normalt inte tillgång till alla de uppgifter som krävs för att rätten till skattereduktion skall kunna bedömas. Däremot har arbetsgivaren tillgång till dessa uppgifter. Arbetsgivaren bör därför redovisa underlaget för skattereduktion på den kontrolluppgift som lämnas avseende bl.a. arbetstagarens löner och förmåner. Alternativet skulle vara att arbetsgivaren upprättar och lämnar någon form av intyg om utförda hushållsarbeten. Detta förfarande skulle dock vara administrativt betydligt mer betungande för arbetsgivaren. Då arbetsgivaren ändå lämnar kontrolluppgift avseende arbetstagarens löner, skatteavdrag m.m. talar övervägande skäl för att underlag för skattereduktion också bör redovisas på samma kontrolluppgift. Om underlaget för skattereduktion redovisas på kontrolluppgift underlättas även hanteringen för arbetstagaren och Skatteverket.

På kontrolluppgiften redovisas som förmån det marknadsmässiga nettovärdet av hushållsförmånen (inkl. material, utrustning och resor), dvs. värdet efter nettolöneavdrag eller gjorda betalningar till arbetsgivaren. Vad gäller underlag för skattereduktion skall detta endast utgöras av det skattepliktiga värdet för hushållstjänsten. I underlag för skattereduktion får således inte medräknas förmån av material, utrustning och resor (se avsnitt 5.3). I detta sammanhang uppkommer frågan hur arbetsgivaren skall beakta eventuella betalningar till arbetsgivaren. Som underlag för skattereduktion skall värdet för hela hushållstjänsten redovisas, dvs. värdet före eventuella nettolöneavdrag och gjorda betalningar till arbetsgivaren. Detta kan förtydligas med följande exempel:

Exempel 6

Skattepliktig värde av hushållstjänst	31 000
Skattepliktigt värde av material, utrustning och resor	5 000
Nettolöneavdrag	<u>-12 000</u>
Skattepliktig hushållsförmån, som redovisas på kontrolluppgiften	24 000

Underlag för skattereduktion som redovisas på kontrolluppgiften uppgår dock till 31 000 kronor, dvs. värdet av hushållstjänsten.

För att uppgift om underlag för skattereduktion skall kunna redovisas på kontrolluppgiften krävs att det är frågan om hushållsarbete enligt 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete. Vidare skall de villkor som föreskrivs i 5 § samma lag gälla. Detta innebär bl.a. att det utförda arbetet skall vara hänförligt till arbetstagarens eller dennes förälders hushåll. Vidare skall säljaren av tjänsten inneha F-skattsedel när avtalet om arbetet träffades eller när ersättningen betalades ut. I de fall det är ett utländskt företag skall det finnas intyg eller annan handling hos arbetsgivaren som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland. I de fall arbetet har utförts av anställd personal hos arbetsgivaren eller av arbetsgivaren själv måste arbetsgivaren inneha F-skattsedel. Om det är frågan om en utländsk arbetsgivare skall det finnas intyg eller annan handling som visar att företaget genomgår motsvarande kontroll som innehavare av F-skattsedel i fråga om skatter och avgifter i sitt hemland.

Av förslaget till ändring av 5 § lagen om skattereduktion för hushållsarbete framgår att arbetet inte får utföras av den som söker eller begär skattereduktionen, av en närstående eller av ett företag i vilket i vilket den som söker eller begär reduktionen eller närstående till denna, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande (se avsnitt 5.2). För att arbetsgivaren skall kunna redovisa underlag för skattereduktion krävs således att hushållsarbetet har utförts av någon annan person än den som fått förmånen eller närstående till denne.

Någon lägsta gräns för att redovisa underlag för skattereduktion på kontrolluppgift bör inte finnas, eftersom det kan förekomma att den anställde även har haft utgifter för hushållsarbeten. Genom att både ha förmån av hushållsarbete och utgifter för hushållsarbete kan arbetstagarens underlag för skattereduktion uppgå till minst 1 000 kronor, som är den lägsta gränsen för att skattereduktion skall kunna tillgodoräknas.

Genom att redovisa underlag för skattereduktion på kontrolluppgift bekräftar arbetsgivaren att det är frågan om sådant hushållsarbete som uppfyller kraven för skattereduktion för förmån av hushållsarbete. För att förenkla hanteringen för arbetsgivaren skall inte fakturor eller annat underlag bifogas kontrolluppgiften. Däremot måste arbetsgivaren vara beredd att på fråga från Skatteverket kunna visa att samtliga förutsättningar för skattereduktion föreligger. Skulle förutsättningarna för skattereduktion saknas, skall arbetstagaren inte ges skattereduktion.

Med ledning av den kontrolluppgift som arbetsgivaren lämnar, föreslås att Skatteverket förtrycker underlaget för skattereduktion på den blankett för den allmänna självdeklarationen som sänds till den skattskyldige.

5.6 Begäran i självdeklaration

Promemorians förslag: Begäran om skattereduktion för förmån av skattepliktiga hushållstjänster görs i självdeklarationen. Begäran om skattereduktion skall göras vid taxeringen för det beskattningsår då hushållstjänsten tillhandahållits.

Av proposition 2006/07:94 framgår att till ansökan om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete skall även bifogas kopia av faktura eller motsvarande handling.

När arbetstagaren har haft skattepliktig förmån av hushållstjänster har arbetstagaren inget underlag som visar vem som har utfört arbetet, att den som utfört arbetet har F-skattsedel eller hur stor del av förmånen som belöper på arbete respektive material, utrustning och resor. På grund härav krävs att arbetsgivaren lämnar uppgift om dessa förhållanden. Av avsnitt 5.5 framgår att arbetsgivaren är skyldig att lämna kontrolluppgift om det totala underlaget för skattereduktion, dvs. värdet för hushållstjänsten.

För att skattereduktion skall kunna ges krävs att arbetstagaren begär skattereduktion. I stället för att ansöka om skattereduktion på en särskild ansökningsblankett, bör en begäran lämnas i självdeklarationen. Detta innebär att begäran i de flesta fall, enligt 4 kap. 5 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter, skall göras senast den 2 maj året efter det år då hushållstjänsten tillhandahållits. För fysiska personer som är bosatta utomlands eller som stadigvarande vistas utomlands den 2 maj får dock lämna självdeklaration den 31 maj under taxeringsåret. Vidare kan Skatteverket, enligt 16 kap. 1 och 2 §§ lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter, i vissa fall medge anstånd med att lämna självdeklaration.

Det belopp som arbetsgivaren har angett på kontrolluppgiften som underlag för skattereduktion kommer att förtryckas på självdeklarationen. Begäran sker genom att arbetstagaren antingen godtar den förtryckta uppgiften eller korrigerar denna. Arbetstagaren svarar även för att det arbete som utförts är sådant hushållsarbete som är definierat i 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete. Vidare skall det utförda hushållsarbetet vara hänförligt till arbetstagarens eller dennes förälders hushåll. Föräldern skall vara bosatt i Sverige. Arbetstagaren svarar också för att arbetet inte har utförts av arbetstagaren själv, närstående eller av ett företag i vilket arbetstagaren eller närstående till denna, direkt eller indirekt, genom en ägarandel eller på annat sätt har ett väsentligt inflytande. Slutligen svarar arbetstagaren för att någon form av ersättning, stöd eller bidrag inte har erhållits för arbetet. Enligt 3 kap. 1 § 7 lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter skall självdeklarationen innehålla de övriga uppgifter som Skatteverket behöver för att fatta riktiga taxerings- och beskattningsbeslut samt beslut om pensionsgrundande inkomst. Är det belopp som arbetsgivaren angett på kontrolluppgiften felaktigt eller föreligger det

inte förutsättningar för att erhålla skattereduktion åligger det arbetstagaren att upplysa om detta i självdeklarationen.

5.7 Särskilda avgifter

Promemorians förslag: Skattetillägg kan aktualiseras när oriktig uppgift lämnas i självdeklaration om skattereduktion för förmån av hushållstjänster.

Av proposition 2006/07:94 framgår att skattetillägg kan påföras med stöd av 15 kap. skattebetalningslagen (1997:483) om den sökande lämnar oriktig uppgift i sin ansökan om skattereduktion. Detsamma gäller om den sökande inte meddelar att försäkringsersättning, statligt bidrag, statligt stöd eller att annan skattereduktion har beviljats efter att ansökan lämnats. Motsvarande bestämmelser bör också gälla i de fall arbetstagaren lämnar oriktig uppgift i självdeklarationen vid begäran om skattereduktion. Den oriktiga uppgiften kan utgöras av att arbetstagaren begärt skattereduktion i självdeklarationen trots att det i verkligheten utförts annat arbete än hushållsarbete.

I lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter finns inget sanktionssystem när oriktiga uppgifter lämnas i kontrolluppgifter. Däremot finns det bestämmelser i skattebrottslagen (1971:69) som innebär att den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet lämnar oriktig kontrolluppgift som leder till att skattereduktion felaktigt beviljas eller beviljas med för högt belopp kan ådra sig straffansvar. Den sanktion som kan uppkomma om oriktig uppgift lämnas på kontrolluppgiften får anses tillräcklig, varför det inte bör införas någon särskild sanktionsavgift för detta ändamål i lagen om självdeklarationer och kontrolluppgifter.

6 Konsekvensanalyser

6.1 Offentligfinansiella effekter

Skattereduktionen kommer att vara lika stor oavsett om man får hushållstjänster som löneförmån eller om man köper hushållstjänster privat. Om ingen skattereduktion ges för fysiska personer som har haft skattepliktig löneförmån i form av hushållstjänster, kommer hushållstjänster som löneförmån till stor del försvinna och ersättas med privata inköp. I den mening påverkas inte den totala efterfrågan av hushållstjänster om löneförmån inkluderas eller inte. Däremot blir den administrativa bördan för den enskilde mindre om man får hushållstjänster som löneförmån än om man köper tjänster privat, eftersom man begär reduktionen i självdeklaration och slipper skicka en särskild ansökningsblankett och fakturor till Skatteverket. Därför kan den totala efterfrågan på hushållstjänster öka något när skattereduktion för hushållstjänster som löneförmån införs. Den ökade efterfrågan genererar troligen nya arbetstillfällen, vilket innebär ökade intäkter i form av inkomstskatt, arbetsgivaravgifter och mervärdesskatt och minskade utgifter från olika transfereringssystem. Samtidigt minskar skatteintäkterna då fler får skattereduktion för hushållsarbete. På grund av att det råder stor osäkerhet om storleken på dessa effekter samt brist på dataunderlag är det dock inte möjligt att närmare beräkna de effekterna på offentliga finanserna. De sammantagna effekterna på de offentliga finanserna jämfört med det som anges i propositionen 2006/07:94 bedöms vara försumbara.

6.2 Effekter för Skatteverket och förvaltningsdomstolarna

Enligt proposition 2006/07:94 skall det införas en skattereduktion för utgifter för hushållsarbeten. I denna proposition konstaterar regeringen att hanteringen av skattereduktionen kommer att ge upphov till viss kostnadsökning för Skatteverket. Kostnadsökningen bedöms inte kunna finansieras inom befintlig anslagsram. Regeringen avser därför att återkomma i budgetpropositionen för år 2008 med en bedömning av hur kostnadsökningen för Skatteverkets del bör finansieras.

Förslaget i denna promemoria innebär sannolikt att det totala antalet ansökningar om skattereduktion kommer att öka något. Vissa arbetstagare kommer sannolikt i framtiden att välja förmån av hushållstjänst i stället för att privat köpa hushållsarbeten. Detta medför färre ansökningar avseende skattereduktion för utgifter för hushållsarbeten.

Skatteverkets hantering av begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster kommer initialt att innebära att datasystem måste anpassas. Därutöver tillkommer kostnader för att anpassa blanketter, broschyrer och andra informationsinsatser i samband med förändringen av reglerna. Möjligtvis kan tiden för kontroll komma att öka på grund av att det krävs offensiva granskningsåtgärder för att kontrollera riktigheten av lämnat underlag för skattereduktionen på kontrolluppgifterna. Förmodligen kommer kvalitén på ansökningarna att bli högre på grund av att arbetsgivarna är delaktiga och anger underlaget för skattereduktion på

arbetstagarnas kontrolluppgifter. Skatteverket kommer i samband med begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster att slippa hanteringen av fakturor eller liknande. På sikt kommer hanteringen hos Skatteverket vad gäller begäran om skattereduktion för förmån av hushållstjänster att bli både enklare och billigare än hanteringen vad gäller skattereduktion för utgifter för hushållsarbeten. De eventuella merkostnader som uppstår bedöms kunna rymmas inom Skatteverkets befintliga anslagsramar.

Det är mycket svårt att uttala sig om arbetslastningen hos de allmänna förvaltningsdomstolarna kommer att öka på grund av promemorians förslag. Det totala antalet ansökningar kommer sannolikt att öka något. Kvaliteten på ansökningarna torde dock bli högre, eftersom arbetsgivarna på kontrolluppgifterna anger underlaget för skattereduktion. Detta medför förmodligen färre antal tvister. Förändringen av regelverket torde därför totalt sett inte medföra påverkan av arbetsbelastningen hos de allmänna förvaltningsdomstolarna.

6.3 Effekter för företag och enskilda m.m.

För de företag som tillhandahåller hushållstjänster innebär förslaget att skattereduktion även kommer att ges för skattepliktiga förmåner sannolikt att efterfrågan på och konsumtionen av hushållstjänster totalt sett kommer att öka något.

Arbetsgivarens kostnad kommer att vara oförändrad oavsett om extralön utbetalas med ett visst belopp eller om förmån för hushållstjänster lämnas med motsvarande belopp. Det administrativa merarbete som uppkommer för arbetsgivarna är arbetet i samband med redovisningen av underlaget för skattereduktion. Detta arbete avser huvudsakligen att fastställa underlaget för skattereduktion, vilket innebär att endast förmånen av hushållstjänsten skall ingå. Förmån av material, utrustning och resor får således inte medräknas. När underlaget för skattereduktion har beräknats lämnas redovisningen på arbetstagarens kontrolluppgift och detta merarbete får dock anses vara relativt ringa, eftersom arbetsgivaren ändå måste lämna kontrolluppgift för arbetstagaren.

För den enskilde innebär förslaget att skattereduktion tillgodoförs med 50 procent av det skattepliktiga värdet för förmån av hushållstjänsten. Skattelättnaden blir därför lika stor som när arbetstagaren själv har haft utgifter för hushållsarbete. Detta innebär att det blir lika stor kostnad oavsett om arbetstagaren väljer ytterligare lön och själv betalar hushållsutgifter som att få förmån av hushållstjänster till ett värde som motsvarar löneökningen. Det blir också samma effekt om arbetstagaren avstår en viss del av lönen för att i stället få en hushållsförmån som uppgår till samma värde som minskningen av bruttolönen. Förslaget innebär således att beskattningen blir helt enhetlig och neutral oavsett om lön utbetalas eller om skattepliktig hushållsförmån tillhandahålls. Detta innebär att avtal om löner och förmåner kan träffas utan att det blir olika skatteeffekter beroende på om ersättningen utgår i form av kontant lön eller förmån. Den administrativa bördan för den enskilde blir mindre om man får hushållstjänster som löneförmån än om man köper tjänster privat, eftersom man i stället för att ansöka om skattereduktion på en särskild

ansökningsblankett som måste kompletteras med en kopia av faktura på arbetet begär reduktionen i självdeklarationen.

6.4 Fördelningsanalys

Förslaget beräknas inte avvika från vad som anges i prop. 2006/07:94, avsnitt 7.2, där det bl.a. konstateras att förslaget med skattereduktion för hushållstjänster bidrar till en jämnare inkomstfördelning eftersom fler människor kommer in på den formella arbetsmarknaden och får en högre inkomst. Dessutom kommer flera människor att omfattas av socialförsäkringssystemet, vilket ger förbättrat inkomstskydd under såväl den yrkesverksamma delen av livet som under pensionsåren.

6.5 Jämställdhetsanalys

Förslaget beräknas inte avvika från vad som anges i prop. 2006/07:94, avsnitt 7.3, där det bl.a. framgår att skattereduktion för hushållstjänster stärker kvinnors yrkesposition liksom kvinnors ekonomiska självständighet. Skattereduktion medför därmed mer lika villkor för kvinnor och män att kombinera familjeliv och arbetsliv. Antalet personer som nyttjar tjänsterna beräknas till mellan 5 000–8 000 personer, varav en övervägande del har detta som löneförmån. Det finns emellertid ingen uppgift om hur många av dessa som är kvinnor respektive män. Därmed går det inte att beräkna hur många kvinnor och män som skulle ha möjlighet att utnyttja möjligheten till skattelättnad för förmån av hushållstjänst. De skattereducerade hushållstjänsterna utförs förmodligen främst av kvinnor. Även om det är ett traditionellt kvinnoyrke så stärks yrkespositionen och den ekonomiska självständigheten för de kvinnor som går från svart arbetet till vitt och för dem som går från arbetslöshet till att arbeta inom denna sektor.

7 Författningskommentarer

7.1 Förslaget till lag om ändring i lagen (2007:000) om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete

Lagens rubrik

Lagens rubrik ändras till ”Lag om skattereduktion för hushållsarbete”. Ändringen föranleds av att lagen omfattar skattereduktion avseende både utgifter för hushållsarbete och förmån av hushållsarbete.

1 §

I *tredje strecksatsen* tilläggs att skattereduktion även skall tillgodoräknas den som har skattepliktig förmån av hushållsarbete. Med detta avses sådan skattepliktig hushållstjänst som skall räknas till inkomstslaget tjänst enligt vad som föreskrivs i 10 kap. 1 § inkomstskattelagen (1999:1229).

5 §

I *första punkten* tilläggs att även när skattereduktion begärs skall arbetet vara hänförligt till arbetstagarens eller dennes förälders hushåll.

I *tredje punkten* tilläggs att arbetet inte får utföras av den som söker eller begär reduktionen. Med detta avses att i de fall det är frågan om förmån av hushållsarbete som grundar rätt till skattereduktion måste själva arbetet ha utförts av annan person än arbetstagaren. Av nuvarande lydelse framgår även att arbetet inte heller får ha utförts av närstående till arbetstagaren.

6 a §

I paragrafen, som är ny, anges att som underlag för skattereduktion skall, förutom utgifter för hushållsarbete (jfr 6 §), även räknas skattepliktig förmån av hushållstjänster. Det skall vara frågan om hushållstjänster som utförts under beskattningsåret. Med detta avses att tjänsten har kommit den som begär reduktionen till del på det sätt att skattskyldighet uppkommer enligt 10 kap. 8 § inkomstskattelagen (1999:1229).

Det skattepliktiga värdet för förmån av hushållstjänster skall tas upp enligt den princip som föreskrivs i 61 kap. 2 § inkomstskattelagen. Detta innebär att underlag för skattereduktion är hushållsförmånens marknadsvärde, dvs. det pris som den skattskyldige får betala på orten för tjänsten. Endast förmån som avser arbete av hushållstjänst får medräknas. Värdet av material, utrustning och resor i samband med hushållsarbetet ingår således inte.

8 §

I paragrafen görs ett förtydligande att bestämmelsen endast avser ansökan om skattereduktion för utgifter för hushållsarbete.

13 a §

I paragrafen, som är ny, anges att en begäran om skattereduktion för skattepliktig förmån av hushållsarbete skall göras i arbetstagarens självdeklaration vid taxeringen för det beskattningsår då förmånen har

kommit den sökande till del. Som begäran räknas även när det förtryckta underlaget för skattereduktion i självdeklarationen inte ändras. Skattereduktionen skall tillgodoräknas vid debitering av slutlig skatt på grund av taxeringen för det beskattningsår då förmånen har kommit den som begär reduktionen till del.

17 §

I paragrafen tilläggs att bestämmelsen även skall tillämpas för den som begär skattereduktion för förmån av hushållsarbete i sin självdeklaration.

Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Lagen träder i kraft den 1 januari 2008. Den kommer därmed att tillämpas första gången vid beräkning av den slutliga skatten enligt 2009 års taxering. Lagen gäller dock endast hushållstjänster som kommit den sökande till del efter den 31 december 2007.

7.2 Förslaget till lag om ändring i skattebetalningslagen (1997:483)

8 kap.

25 §

I paragrafen, som är ny, anges att förmån av hushållsarbete inte skall beaktas vid beräkningen av skatteavdrag. Detta gäller endast förmån upp till ett värde av 100 000 kronor per inkomstår. För den del av förmånens värde som överstiger 100 000 kronor skall skatteavdrag göras. Vad som är hushållsarbete framgår av lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete. Vid beräkning av skatteavdrag får inte förmån av material, utrustning och resor i samband med hushållsarbete undantas.

7.3 Förslaget till lag om ändring i lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

3 kap.

26 §

Av paragrafen, som är ny, framgår att den som begär skattereduktion för förmån av hushållstjänster skall göra detta i sin självdeklaration. Som begäran räknas även när det förtryckta underlaget för skattereduktion i självdeklarationen inte ändras. Att begäran skall göras i självdeklarationen framgår även av 13 a § lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete.

11 kap.

9 §

I paragrafen, som är ny, anges att kontrolluppgift skall lämnas för underlag för skattereduktion avseende förmån av hushållstjänster enligt lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete. Det som skall anges är värdet av hushållsarbetet före nettolöneavdrag eller andra betalningar till arbetsgivaren. Endast värdet av hushållsarbetet ingår i

underlaget. Förmån för material, utrustning och resor i samband med hushållsarbetet ingår således inte.

7.4 Förslaget till förordning om ändring i förordningen (2001:1244) om självdeklarationer och kontrolluppgifter

3 kap.

2 §

I *sjunde punkten* görs det tillägget att självdeklarationen skall förtryckas med uppgift om underlag för skattereduktion avseende sådan förmån som avses i 4 § lagen (2007:000) om skattereduktion för hushållsarbete. Enligt 11 kap. 9 § lagen (2001:1227) om självdeklarationer och kontrolluppgifter är arbetsgivaren skyldig att lämna kontrolluppgift avseende underlag för skattereduktion för förmån av hushållstjänster.